

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Методична серія

Засновано в 2024р.

Випуск № 471

О. Л. Тригуб
Ю. В. Одробінський, Ю. К. Корнюков

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ
РОБІТ ЗДОБУВАЧАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
022 ДИЗАЙН ПЕРШОГО
(БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Миколаїв – 2026

УДК 7.012 (076)
Т 67

*Рекомендовано до друку радою факультету
комп'ютерних наук ЧНУ ім. Петра Могили
(протокол № 10 від 15 травня 2025 р.)*

Рецензенти:

Євген ДАВИДЕНКО, кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри інженерії програмного забезпечення ЧНУ ім.
Петра Могили.

Ангела БОЙКО, кандидат технічних наук, доцент, декан
факультету комп'ютерних наук ЧНУ ім. Петра Могили.

Тригуб О. Л., Одробінський Ю. В, Корнюков Ю. К.

Т 67 Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційних робіт
здобувачами спеціальності 022 Дизайн першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили,
2026. 68 с. (Методична серія; вип. 471).

Методичні рекомендації розроблені для здобувачів вищої
освіти за спеціальністю 022 Дизайн спеціалізацією 022.01
Графічний дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво, які
виконують кваліфікаційну бакалаврську роботу. Посібник також
призначений для наукових керівників, рецензентів та членів
екзаменаційної комісії.

УДК 7.012 (076)

© Тригуб О.Л.,
© Одробінський Ю.В.,
© Корнюков Ю.К.
© ЧНУ ім. Петра Могили, 2026

ISSN 1811-492X

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ	5
ВСТУП.....	6
ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	11
Цілі та завдання кваліфікаційної роботи	11
Порядок вибору теми кваліфікаційної роботи	14
Керівництво кваліфікаційними роботами.....	15
Контроль за ходом виконання кваліфікаційної роботи.....	16
Порядок подання закінченої кваліфікаційної роботи до захисту	19
Захист кваліфікаційної роботи	24
СТРУКТУРА ТА ВМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ БАКАЛАВРСЬКОЇ РОБОТИ	30
Вимоги до вмісту кваліфікаційної роботи.....	30
Структура кваліфікаційної роботи	31
Завдання до кваліфікаційної роботи разом з календарним планом.....	31
Анотації	31
Фахова (основна) частина кваліфікаційної роботи	33
Відгук керівника та рецензія	39
ВИМОГИ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ..	40
Загальні вимоги.....	40
Оформлення розділів кваліфікаційної роботи.....	40
Оформлення рисунків, таблиць, формул	41
Оформлення рисунків.....	42
Оформлення таблиць	42
Оформлення формул.....	42
Оформлення переліків.....	43
Оформлення переліку джерел посилання.....	44
Оформлення додатків	48
Вимоги щодо оформлення презентації	49
ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ	50
ДОДАТОК А Шаблон заяви на затвердження теми кваліфікаційної роботи	52
ДОДАТОК Б Завдання на виконання кваліфікаційної роботи	53
ДОДАТОК В Календарний план виконання кваліфікаційної роботи..	55
ДОДАТОК Г Шаблон звіту перевірки на унікальність кваліфікаційної роботи.....	56

ДОДАТОК Д Порядок брошурування структурних елементів кваліфікаційної роботи.....	58
ДОДАТОК Е Титульна сторінка кваліфікаційної роботи	59
ДОДАТОК Ж Приклади оформлення переліку джерел посилання згідно з ДСТУ 8302:2015.....	60
ДОДАТОК И Зразок оформлення змісту фахової частини кваліфікаційної роботи.....	64

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

ДСТУ –	Державний стандарт України
ЕК –	екзаменаційна комісія
ЗВО –	заклад вищої освіти
КБР –	кваліфікаційна бакалаврська робота
ОПП –	освітньо-професійна програма
ЧНУ ім. Петра Могили –	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
ECTS –	European Credit Transfer and Accumulation System

ВСТУП

Захист кваліфікаційної бакалаврської роботи (КБР) — це завершальний етап підготовки фахівців спеціальності 022 Дизайн освітньої програми «Графічний дизайн і реклама», рівня вищої освіти «Бакалавр», що передбачає отримання освітньої кваліфікації «Бакалавр дизайну» [3, 4]. Робота підсумовує успішне опанування здобувачем вищої освіти всього комплексу освітніх компонентів, передбачених освітньою програмою та навчальним планом закладу вищої освіти (ЗВО); демонструє спроможність випускника самостійно вирішувати творчі та технічні завдання в межах дизайн-проектування.

Мета кваліфікаційної роботи: підтвердження фахової компетентності, вміння застосовувати теоретичну базу та практичні навички для розв'язання реальних проектних завдань.

Тематика має бути актуальною та відповідати запитам сучасної індустрії дизайну. Тема погоджується з науковим керівником та кафедрою дизайну. На кваліфікаційну атестацію виноситься система знань, умінь, компетентностей і практичних результатів, що встановлюється на основі стандартів вищої освіти [3, 4]. Бакалаврант має підтвердити свою компетентність щодо проектування, створення та впровадження сучасного дизайн- продукту.

В результаті виконання КБР здобувач вищої освіти набуває:

Загальні компетентності:

ЗК-1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК- 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

ЗК-8. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції й будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 1. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиночних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.

СК 5. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.

СК 6. Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах, зокрема в традиційних графічних (рисунок, живопис, макетування) й передових цифрових (комп'ютерна та 3D-графіка, вебдизайн), для створення інноваційних візуальних комунікацій та ефективних рекламних рішень.

СК 8. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайноб'єкта.

СК 10. Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності, зокрема в психології сприйняття, соціології, маркетингу та інформаційних технологіях, для аналізу потреб аудиторії, оптимізації візуальних рішень і досягнення максимальної ефективності рекламних кампаній.

СК 12. Здатність здійснювати повний цикл дизайн- проектування, від аналізу проблеми та формування ідеї до розроблення концепції, візуалізації й презентації готового дизайн-продукту, враховуючи функціональні, естетичні та комунікаційні аспекти.

СК 13. Здатність створювати та обробляти растрову й векторну графіку, розробляючи візуальні елементи та ілюстрації, адаптовані для різних медіа та платформ.

СК 15. Здатність майстерно використовувати типографіку як ключовий інструмент візуальної комунікації у друківаних, цифрових та кінетичних проєктах.

СК 16. Здатність розробляти інноваційний і функціональний дизайн упаковки та етикетки, що ефективно транслює цінності бренда, приваблює споживача та відповідає вимогам виробництва й ринку.

СК 17. Здатність створювати цілісні та впізнавані візуальні ідентичності, включаючи брендбуки, логотипи, фірмові стилі для компаній, продуктів і послуг, забезпечуючи їхнє послідовне застосування на всіх комунікаційних каналах.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

ПРН 3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, основи наукових досліджень, а також синтезувати ці дані для розроблення інноваційних візуальних комунікацій та ефективних рекламних рішень, що відповідають потребам ринку й запитам споживачів.

ПРН 4. Визначати мету, завдання та етапи проектування.

ПРН 6. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

ПРН 11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

ПРН 12. Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.

ПРН 14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.

ПРН 16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.

ПРН 17. Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності, включаючи редактори растрової та векторної графіки, програм для 3D-моделювання й вебдизайну, а також програмне забезпечення для створення інноваційних візуальних комунікацій та ефективних рекламних рішень.

ПРН 19. Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійні кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну.

ПРН 24. Здійснювати повний цикл дизайн-проектування, створюючи креативні та функціональні візуальні комунікації й рекламні продукти.

ПРН 25. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції й проявів недоброчесної поведінки

серед здобувачів вищої освіти та вмiти застосовувати їх в професійній діяльності.

Виконуючи КБР, здобувач освіти повинен:

- Проявляти творчу індивідуальність та самостійність у вирішенні складних художньо-конструкторських завдань. Це включає розроблення концепції, пошук унікального візуального стилю та створення цілісного дизайнерського продукту (від ідеї до фінального макета).

- Дотримуватися стандартів та регламентів, що діють в індустрії дизайну. Робота має бути виконана з урахуванням композиційних правил, типографіки, теорії кольору, а також вимог ДСТУ щодо оформлення технічної документації та підготовки файлів до друку чи цифрової реалізації.

- Володіти професійним інструментарієм. Впевнено використовувати сучасне програмне забезпечення для створення графічних інтерфейсів, тривимірних моделей або складних візуальних комунікацій.

- Здійснювати глибоке передпроектне дослідження. Вміти аналізувати аналоги та прототипи, працювати з фаховою літературою, проводити критичний огляд трендів у дизайні та враховувати потреби цільової аудиторії.

- Обґрунтовувати проектні рішення. Аргументувати вибір концепції не лише з естетичної точки зору, а й з позицій юзабіліті (зручності користування), ергономіки та функціональності.

- Проводити оцінку реалістичності впровадження. Виконувати розрахунки, надавати обґрунтування соціально-економічної доцільності проекту, оцінювати витрати на виробництво (друк, виготовлення матеріалів) та конкурентоспроможність розробленого бренда/продукту на ринку.

- Створювати гармонійну систему візуальної комунікації, де кожен елемент (шрифт, колір, форма) працює на розкриття головної ідеї.

- Вміти створювати дизайн, що є доступним для різних верств населення та відповідає принципам сталого розвитку.

- Вміти ефектно та професійно представити свій проєкт (створення портфоліо або фізичного макета).

Написання кваліфікаційної роботи та її захист перед екзаменаційною комісією (ЕК) є обов'язковими умовами присвоєння здобувачеві освітньої кваліфікації «Бакалавр дизайну» [5, 6].

КБР перевіряє такі важливі навички бакалавра дизайну:

- уміння аналізувати та формулювати вимоги до об'єкта проєктування;
- володіння методикою проєктної діяльності та здатність чітко планувати етапи власної проєктно-прогностичної роботи;
- навички комплексного розв'язання проєктних завдань із застосуванням знань з: проєктно-мистецького циклу, основ технологічної підготовки проєктних пропозицій, психології сприйняття об'єктів візуальних комунікацій;
- здатність прогнозувати доцільність використання сучасних технологій при виготовленні друкованої рекламної продукції та реалізації дизайнрозроблень.

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Цілі та завдання кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – це випускна кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти, що закінчив навчання за спеціальністю 022 Дизайн спеціалізацією 022.01 Графічний дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво. На підставі цієї роботи ЕК визначає ступінь його підготовленості до самостійної діяльності та вирішує питання щодо присвоєння йому освітньої кваліфікації «Бакалавр дизайну». За змістом освітніх програм, стандартом вищої освіти [3], освітньо-професійною програмою (ОПП) Чорноморського національного університету (надалі – ЧНУ) ім. Петра Могили [4] та класифікатором професій ДК 003:2010 [7] вказана кваліфікація відповідає професіям:

Підклас КП 3471 Декоратори та комерційні дизайнери

- 3471 Дизайнер-виконавець
- 3471 Дизайнер-виконавець графічних робіт
- 3471 Дизайнер-виконавець мультимедійних об'єктів
- 3471 Дизайнер-виконавець пакування
- 3471 Дизайнер-виконавець промислових виробів та об'єктів
- 3471 Дизайнер (інформаційні технології)
- 3471 Художник-шрифтовик телебачення

Група КП 2452.1 Мистецтвознавці (образотворче та декоративно-прикладне мистецтво)

2452.1 Дизайнер-дослідник

Група КП 2452.2 Скульптори, художники та модельєри

- 2452.2 Дизайнер графічних робіт
- 2452.2 Дизайнер мультимедійних об'єктів
- 2452.2 Дизайнер пакування
- 2452.2 Дизайнер промислових виробів та об'єктів
- 2452.2 Художник-графік телебачення
- 2452.2 Художник-мультіплікатор.

Виконання КБР є підсумковим етапом професійної підготовки. Її мета полягає у комплексному узагальненні теоретичної бази та практичного досвіду здобувача освіти. Під час підготовки роботи здобувач вчиться застосовувати набуті знання для розв'язання

актуальних галузевих задач, опановує методи наукового дослідження та вдосконалює навички самостійної аналітичної діяльності.

Кваліфікаційна робота бакалавра дизайну демонструє здатність випускника до комплексного розв'язання художньо-проектних завдань. Цілями роботи є:

- систематизація теоретичної бази та її практична реалізація у створенні цілісного дизайнерського продукту (об'єкта, середовища чи візуальної системи); здатність трансформувати теоретичні знання у конкурентоспроможний дизайнерський проєкт;
- розвиток навичок передпроектного аналізу, проведення візуальних та експериментальних досліджень для пошуку оптимальних концептуальних рішень; вміння самостійно досліджувати проблематику, експериментувати з формою, матеріалами та технологіями;
- досвід опрацювання аналогів, систематизація технічних й естетичних параметрів проєкту та оцінка його актуальності в сучасному соціокультурному просторі; досвід критичного оцінювання результатів проєктування, розрахунок його функціональної та економічної доцільності.
- формування вмінь фахової аргументації авторської концепції та навичок публічного захисту проєктних рішень.

Досягнення цілей КБР здійснюється вирішенням таких завдань:

- Дослідити та систематизувати наявні теоретичні підходи до проєктування у контексті сучасних тенденцій дизайну; розробити комплексну дизайнконцепцію, що демонструє трансформацію теоретичних напрацювань у цілісний, конкурентоспроможний продукт; обґрунтувати вибір стилістичних та конструктивних рішень, що забезпечують єдність форми та змісту об'єкта проєктування; підготувати матеріали для апробації та захисту, що включають оформлення пояснювальної записки згідно зі стандартами, створення планшетів (графічної частини) та розробку мультимедійної презентації результатів проєктування.
- Провести ґрунтовний передпроектний аналіз, включаючи вивчення цільової аудиторії, контексту використання та проблематики обраної теми; здійснити серію візуально-графічних та експериментальних досліджень (пошукові ескізи, макетування) для виявлення оптимальної форми та структури; провести експери-

ментальну апробацію поєднання різних матеріалів та технологій для досягнення інноваційного результату.

- Виконати порівняльний аналіз вітчизняних та світових аналогів, систематизувавши їхні технічні, естетичні та ергономічні параметри; Визначити соціокультурну актуальність проєкту та його потенційне місце на ринку; провести критичну самооцінку результатів проєктування, розрахувати функціональні показники та обґрунтувати економічну доцільність впровадження проєкту.

- Підготувати розгорнуту пояснювальну записку та візуальний ряд (планшети, презентацію, портфоліо), що логічно розкривають етапи становлення авторської ідеї; сформулювати систему фахової аргументації для доведення переваг обраного проєктного рішення; апробувати навички публічного виступу через демонстрацію та захист концепції перед ЕК.

КБР виконується на базі теоретичних знань і практичних навичок, набутих здобувачем протягом усього терміну навчання відповідно до спеціальності Дизайн спеціалізації Графічний дизайн. При цьому кваліфікаційна робота повинна бути орієнтована на знання, набуті в процесі освоєння освітніх компонентів навчального плану, а також в процесі проходження здобувачем освіти ознайомчої, навчальної, виробничої та передатестаційної практик [5].

Оформлення КБР має показати рівень володіння державною мовою [8–10], спроможність самостійно готувати наукові праці, що відповідають встановленим стандартам [12].

Одиниці вимірювання мають наводитись згідно Державного класифікатора України ДК 011-96 [13].

При транслітерації англомовних назв слід відрізнити паспортну, географічну та американську транслітерації з урахуванням вимог до оформлення документів українських громадян (документів про освіту, для виїзду за кордон тощо) та документації стейкхолдерів [9; 14].

З прикладами спрощеного оформлення списку використаних джерел згідно з вимогами ДСТУ 8302:2015 можна ознайомитись на онлайн ресурсі [15].

При скороченні англомовних термінів рекомендується використовувати вебсторінку Оксфордського університету з найпоширенішими абрєвіатурами [16].

Порядок вибору теми кваліфікаційної роботи

Тематику КБР обумовлено вимогами стандарту вищої освіти та ОПП ЧНУ ім. Петра Могили з підготовки бакалаврів за спеціальністю 022 Дизайн [3, 4], тематикою науково-дослідницьких робіт факультету комп'ютерних наук і випускової кафедри та напрямками досліджень, виконаних в сторонніх організаціях під час передатестаційної практики.

Тема КБР обирається здобувачем освіти з переліку тем, запропонованих кафедрою, заявлених підприємствами або може бути запропонована самим здобувачем з необхідним обґрунтуванням доцільності її розроблення.

Підставою для вибору теми КБР також можуть слугувати виконані здобувачем курсові роботи, що масштабують отримані раніше проєктні рішення; замовлення підприємств (організацій), структурних підрозділів університету.

Тематика КБР повинна бути актуальною, відповідати сучасному стану і перспективам розвитку науки, техніки і технологій, повинна відповідати профілю спеціальності. Бажано, щоб робота була пов'язана із майбутньою професійною діяльністю здобувача вищої освіти.

Рекомендується вибирати теми, пов'язані з дизайном айдентики бренда, дизайном упаковки, рекламного/соціального плаката, вебдизайном, книжковою графікою, розробленням персонажів для комп'ютерних ігор, 3-D моделюванням тощо. Назви тем мають бути чітко сформульовані, відображати основний зміст роботи та відповідати спеціальності.

Результати КБР повинні мати перспективи їхнього практичного використання, але впровадження не є обов'язковим.

Здобувач вищої освіти може запропонувати для КБР свою тему з обґрунтуванням її доцільності. Кожен здобувач повинен подати заяву, погоджену з керівником, завідувачу випускової кафедри на затвердження. Форма заяви наведена у додатку А. Після надходження усіх заяв теми затверджуються на засіданні кафедри.

Списки здобувачів освіти з наведенням тем КБР та прізвищ керівників після затвердження кафедрою та погодження з деканатом подаються до ректорату для оформлення наказу, після чого теми робіт у подальшому не повинні зазнавати змін.

У виключних випадках допускається перегляд та зміна теми КБР. Коригування доцільне, якщо нова тема має високий потенціал практичної реалізації або у випадках, коли:

- втрачено актуальність бази проектування: об'єкт, підприємство чи локація, на основі яких розроблявся проєкт, припинили функціонування або змінили умови доступу до матеріалів;
- змінився керівник роботи: через об'єктивні обставини (хвороба) або за професійним висновком поточного керівника, який вважає, що обрані здобувачем освіти методи візуалізації, технології чи дизайн-концепція потребують експертного супроводу іншого фахівця.

Здобувач подає заяву з обґрунтуванням, погоджену обома керівниками (у разі їх зміни). Питання розглядається на засіданні кафедри дизайну. За умови позитивного рішення кафедра подає проєкт наказу до ректорату. Всі зміни у назві теми або складі керівництва мають бути офіційно оформлені протягом перших трьох тижнів від початку роботи над КБР згідно з навчальним планом.

Керівництво кваліфікаційними роботами

Керують КБР науково-педагогічні працівники кафедр факультету комп'ютерних наук.

Консультантами з виконання КБР можуть бути викладачі кафедр університету, провідні наукові співробітники, а також висококваліфіковані спеціалісти інших організацій та підприємств.

Керівники КБР і консультанти визначаються кафедрою дизайну і затверджуються наказом ректора.

Обов'язками керівника КБР є:

- розроблення індивідуального завдання на КБР із врахуванням попереднього творчого доробку здобувача освіти та тематики його курсових проєктів для забезпечення наступності навчання;
- допомога у складанні календарного графіка реалізації проєкту, його затвердження та систематичний контроль за дотриманням дедлайнів на кожному етапі;
- консультування щодо підбору фахової літератури, аналогів, нормативнотехнічної бази та профільних джерел;
- проведення планових та індивідуальних консультацій для корекції художньопроектних рішень згідно з графіком кафедри;

- допомога у виборі оптимальних методів візуалізації та технологій реалізації ідеї; вчасне виявлення концептуальних чи технічних помилок у підходах здобувача;
- перевірка відповідності пояснювальної записки та графічної частини (планшетів, макетів) вимогам чинних стандартів оформлення;
- організація попереднього перегляду (передзахисту) результатів проектування, підготовка розгорнутого відгуку та прийняття рішення про готовність роботи до захисту;
- регулярне інформування кафедри про прогрес виконання практичної та теоретичної частин КБР;
- перевірка фінального тексту та візуальних компонентів роботи на унікальність та відсутність плагіату.

Завдання на виконання КБР оформлюється на встановленому бланку (додаток Б). Документ візується керівником проекту та затверджується завідувачем кафедри дизайну. Факт отримання завдання підтверджується особистим підписом здобувача із зазначенням фактичної дати видачі.

На основі отриманого завдання здобувач опрацьовує календарний план (додаток В). У плані чітко фіксується послідовність та дедлайни ключових етапів: проведення передпроектних досліджень; розробка концепції та ескізування; виконання практичної (графічної) частини та візуалізацій; фінальне оформлення пояснювальної записки; терміни подання матеріалів на попередній перегляд та основний захист.

Календарний план складається у двох примірниках: один слугує робочим графіком для здобувача освіти, другий передається на кафедру для контролю з боку керівника.

Після завершення всіх етапів проектування керівник здійснює підсумковий перегляд роботи та готує офіційний відгук. У документі відображається: загальна характеристика якості розробленого дизайн-проекту; оцінка рівня творчої самостійності та фахової компетентності здобувача; звіт про дотримання графіку виконання робіт; висновок щодо відповідності проекту вимогам КБР.

Контроль за ходом виконання кваліфікаційної роботи

Загальний графік виконання КБР наведено у табл. 1.1.

Контроль з боку керівника і консультантів не звільняє здобувача освіти від повної відповідальності за обґрунтованість ухвалених

рішень та дотримання вимог стандартів і термінів виконання календарного плану.

№ з/п	Найменування заходів і робіт	Виконавець	Орієнтовні строки
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1	Визначення тем і керівників кваліфікаційних робіт та доведення їх переліку до здобувачів	Кафедра	до 01.10.20XX
2	Подання заяви на затвердження теми та керівників КБР	Здобувач	до 01.12.20XX
3	Розгляд поданих заяв	Кафедра	до 01.01.20XX
4	Подання тем, керівників та консультантів КБР для затвердження наказом ректора	Кафедра	до 20.01.20XX
5	Видача здобувачеві завдання на виконання КБР	Керівники тем КБР	до 01.02.20XX
6	Видача здобувачеві завдання на передатестаційну практику	Керівник КБР, керівник практики	до 20.03.20XX
7	Проходження передатестаційної практики, збір та аналіз матеріалів до КБР	Здобувач, керівник практики	06.04.20XX – 17.05.20XX

Таблиця 1.1 – Загальний графік виконання КБР та її захисту

8	Приймання звітів з передатестаційної практики	Керівник практики, керівник КБР	до 22.05.20XX
9	Складання календарного плану роботи на весь період виконання КБР	Здобувач, керівник КБР	до 06.04.20XX
10	Виконання КБР	Здобувач	06.04.20XX – 25.06.20XX
11	Перший контроль виконання КБР	Керівник, відповідальний від кафедри за виконання КБР	друга декада травня
12	Другий контроль виконання КБР	Керівник, відповідальний від кафедри за виконання КБР	Друга декада червня
13	Попередній захист КБР на засіданні комісії кафедри	Здобувач, кафедра	18.06.20XX – 20.06.20XX
14	Рішення про допуск здобувача до захисту роботи і призначення рецензента	Зав. кафедри	18.06.20XX – 20.06.20XX
15	Доопрацювання та остаточне оформлення КБР	Здобувач	22.06.20XX – 24.06.20XX
16	Написання відгуку на КБР	Керівник	22.06.20XX – 24.06.20XX
17	Подання КБР рецензенту	Здобувач	22.06.20XX – 24.06.20XX
18	Рецензування КБР	Рецензент	до 25.06.20XX

*Таблиця 1.1 – Загальний графік виконання КБР та її захисту
— продовження*

19	Подання КБР, її електронної копії та інших документів (відгуку, рецензії) до захисту	Здобувач	до 25.06.20XX
20	Захист КБР перед ЕК	Здобувач	25.06.20XX – 30.06.20XX

Кінець таблиці 1.1

Примітка. 20XX – це рік захисту КБР.

При систематичному недотриманні здобувачем строків виконання календарного плану завідувач кафедри звертається до декана для вжиття відповідних заходів.

Порядок подання закінченої кваліфікаційної роботи до захисту

Завершальним етапом роботи над проєктом є передзахист. Графік проведення перегляду оприлюднюється кафедрою за 15–20 днів до події. Основна мета передзахисту — експертна оцінка ступеня готовності візуальних матеріалів і пояснювальної записки, а також перевірка здатності здобувача аргументовано презентувати свої рішення перед ЕК.

На передзахист автор подає сформовану (але не зброшуровану) пояснювальну записку та повний комплект графічних матеріалів (планшети, макети). Комісія кафедри, за обов'язкової участі керівника, аналізує: відповідність візуального ряду заявленій концепції; професійний рівень виконання графіки та якість оформлення згідно з нормоконтролем; готовність автора відповідати на запитання щодо функціональних, естетичних та технологічних особливостей проєкту. За умови успішного проходження передзахисту комісія погоджує дату основного захисту та видає здобувачу направлення на зовнішнє рецензування.

Після врахування зауважень комісії здобувач завершує оформлення КБР. Повністю укомплектована робота, візована автором та консультантами, передається керівникові для перевірки на академічну доброчесність: керівник перевіряє текстову частину на унікальність та надає відповідний звіт (додаток Г).

Після схвалення фінальної версії керівник візує роботу та готує письмовий відгук (обсягом до двох сторінок), у якому резюмує якість проєкту та дотримання всіх вимог.

Структура та зміст відгуку включають:

- назва «ВІДГУК на кваліфікаційну бакалаврську роботу здобувача(ки) вищої освіти спеціальності 022 Дизайн Чорноморського національного університету імені Петра Могили»;
- Прізвище та Власне ім'я здобувача;
- тема КБР;
- характеристика КБР;
- характеристика здобувача як автора КБР та його здатності до самостійної роботи;
- висновок щодо допуску/недопуску до захисту КБР; - підпис керівника КБР.

У відгуку керівник надає характеристику за такими критеріями:

- оцінка глибини розкриття художньо-проєктної концепції, відповідність фінального результату виданому завданню, рівень виконання графічної частини та технічне опрацювання деталей;
- особистий творчий внесок здобувача у вирішення поставленої проблеми, новизна авторського підходу та практичне значення дизайн-продукту для соціокультурного середовища чи ринку;
- ступінь самостійності автора під час проєктування; вміння фахово працювати з аналогами, нормативною базою та профільною літературою;
- рівень організованості й працездатності на кожному етапі проєктування; здатність виявляти ініціативу та ефективно трансформувати теоретичні знання у практичні дизайнерські рішення;
- оцінка ділових якостей здобувача, його готовність до самостійної творчої діяльності та вирішення комплексних завдань у сфері дизайну.

У висновках керівник обґрунтовує можливість допущення КБР до захисту й присвоєння здобувачеві освітньої кваліфікації бакалавра дизайну: «... Кваліфікаційна робота <Тема роботи> може бути допущена до захисту, а її автор(ка) <Прізвище Власне ім'я> заслуговує присвоєння йому(їй) освітньої кваліфікації «Бакалавр дизайну» за спеціальністю 022 Дизайн спеціалізацією 022.01 Графічний дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво.

Повний комплект КБР, що включає пояснювальну записку та офіційний відгук керівника, подається на розгляд завідувачу кафедри.

На основі аналізу наданих матеріалів та результатів передзахисту завідувач випускової кафедри приймає остаточне рішення про допуск здобувача до захисту перед ЕК. Факт допуску засвідчується відповідною візою та підписом на титульній сторінці роботи. Обов'язковому візуванню завідувачем кафедри підлягає лише текстова частина (пояснювальна записка). Графічний матеріал (проектні планшети, візуалізації, макети) окремого затвердження завідувачем не потребує.

Наявність негативного відгуку від наукового керівника або незадовільної рецензії не є автоматичною причиною для відсторонення здобувача від захисту. У таких випадках остаточне рішення про допуск (або недопуск) КБР приймається на засіданні випускової кафедри.

Рішення ґрунтується на результатах попереднього кафедрального захисту, де за присутності керівника колегіально оцінюється фаховий рівень графічної частини та обґрунтованість концепції. Комісія аналізує, чи здатен автор захистити свої дизайнерські рішення, попри зауваження експертів. Результати обговорення фіксуються у протоколі засідання кафедри, копія якого подається до деканату факультету для офіційного підтвердження статусу здобувача.

Після отримання допуску до захисту, КБР направляється на зовнішнє або внутрішнє рецензування. Перелік рецензентів затверджується на засіданні кафедри дизайну. До оцінювання залучаються професори, доценти та старші викладачі кафедр факультету комп'ютерних наук.

З метою об'єктивної оцінки практичної цінності дизайн-проекту, як рецензенти можуть виступати: науково-педагогічні працівники інших ЗВО художнього профілю; фахівці суміжних кафедр університету; практикуючі дизайнери, артдиректори та провідні спеціалісти профільних студій, агенцій чи виробничих підприємств, що мають відповідну кваліфікацію та досвід у даній галузі.

У рецензії на дизайн-проект обов'язково оцінюються:

- проектна відповідність: цілісність зв'язку між обраною темою, технічним завданням та фінальним візуальним результатом;
- повнота представлених матеріалів (концепція, ескізи, візуалізації, креслення, макети);
- логіка вибору стилістичних напрямів, колористики, типографіки та композиційних прийомів;

- глибина аналізу аналогів, якість візуальних експериментів та пошуку форми;
- рівень самостійності у формуванні творчої ідеї та її реалізації;
- актуальність проєкту для ринку, можливість тиражування або реального впровадження в середовище;
- якість оформлення пояснювальної записки та графічних планшетів згідно з вимогами ДСТУ, ергономіки та професійних стандартів;
- відповідність роботи стандартам бакалаврської підготовки за спеціальністю Дизайн.

Кваліфікаційна робота має бути оцінена рецензентом за національною шкалою. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи рецензентом та їх складові:

Критерій K1 — Проєктна досконалість та логіка рішення

а) аналітична база: повнота огляду сучасних світових трендів та візуальних аналогів;

б) концептуальна єдність: відповідність структури проєкту художньому задуму та поставленій меті;

в) ясність подачі: логічність побудови візуального ряду та структурованість пояснювального тексту;

г) обґрунтованість вибору: аналіз варіантів (варіативність ескізів) та доведення переваг обраної дизайн-концепції;

д) результативність: відповідність фінального продукту очікуванням цільової аудиторії та вимогам завдання;

е) достовірність: обґрунтування реалістичності втілення проєкту (вибір матеріалів, конструкцій, технологій друку чи виробництва).

Критерій K2 — Технологічність та інструментарій розробки

а) вибір інструментарію: обґрунтування вибору графічних пакетів для вирішення конкретних задач;

б) професійна майстерність: використання сучасних методів моделювання, рендерингу, прототипування чи верстки;

в) апробація рішень: перевірка ергономічності, зручності інтерфейсу (для UI/UX) або функціональності макета;

г) підготовка документації: наявність необхідних специфікацій, технічних креслень, файлів для друку чи виробничих гайдлайнів.

Критерій K3 — Соціокультурна актуальність та практична цінність

а) обґрунтування цінності: чітке визначення того, як проєкт розв'язує конкретну естетичну, комунікаційну або утилітарну

проблему; опис сфер, де авторський дизайн-продукт може бути реалізований (виробництво, міське середовище, ІТ-сектор тощо);

б) впровадження та перспективи: наявність пропозицій щодо реального виготовлення/тиражування об'єкта; опис очікуваного ефекту від впровадження (покращення ергономіки, підвищення впізнаваності бренда, покращення візуальної екології простору).

Критерій К4 — Рівень презентації та культури оформлення

а) професійні стандарти: відповідність пояснювальної записки та графічної частини вимогам нормоконтролю, стандартам оформлення технічної документації та дизайн-проектів;

б) академічна доброчесність: коректність посилань на використані джерела, теоретичні праці, візуальні аналоги та ліцензійні шрифти чи зображення;

в) фахова грамотність: відсутність змістовних помилок у термінології, технологічних розрахунках або описах конструкцій;

г) культура викладу: грамотність тексту, чіткість формулювань авторської концепції, відсутність стилістичних та граматичних помилок.

Критерій К5 — Апробація та визнання проєкту

Цей критерій оцінює досвід публічного представлення результатів роботи: участь у профільних конкурсах дизайну, виставках або творчих хакатонах; наявність фахових публікацій, тез конференцій або актів про впровадження (якщо дизайн-рішення було прийнято замовником); успішне проходження попереднього захисту та демонстрація готового прототипу/макета.

На основі цих п'яти критеріїв (К1–К5) рецензент виставляє підсумковий бал за національною шкалою:

«Відмінно» — високий рівень креативності, бездоганне технічне виконання та глибока аналітика.

«Добре» — якісний проєкт з незначними зауваженнями до оформлення чи обґрунтування.

«Задовільно» — робота відповідає мінімальним вимогам, але має слабку концептуальну базу або технічні огріхи.

«Незадовільно» — проєкт не відповідає фаховим стандартам або містить ознаки плагіату.

Рецензія має бути підписана, при цьому треба вказати посаду й місце роботи рецензента. Підпис рецензента, що працює не в ЧНУ, засвідчується печаткою.

Крім обов'язкових документів (відгуку керівника та рецензії), на захист можуть бути представлені додаткові матеріали, що підтверджують високу професійну цінність та актуальність дизайн - проекту:

- акт про впровадження: офіційний документ від профільного підприємства, дизайн-студії, закладу освіти чи установи, що підтверджує реальне використання результатів проекту у виробничому чи освітньому процесі;
- відгук-рекомендація про потенційне впровадження: лист від зацікавленої організації, який засвідчує високу якість розробки та готовність прийняти її до реалізації після фінального доопрацювання або адаптації;
- публікаційне підтвердження: копії наукових статей у фахових виданнях, тези доповідей на конференціях з питань дизайну та мистецтвознавства, що свідчать про апробацію теоретичних положень роботи;
- документи про творче визнання: сертифікати учасника або дипломи переможця професійних дизайн-конкурсів, виставок, хакатонів, а також копії авторських свідоцтв чи патентів, які підтверджують унікальність та значущість творчого доробку.

За 2–3 дні до захисту секретареві ЕК подається зброшурована КБР з вкладеними у неї документами.

Порядок брошурування структурних елементів КБР наведений у додатку Д.

Здобувач зобов'язаний також підготувати текст доповіді у письмовому вигляді та узгодити його з керівником.

Захист кваліфікаційної роботи

Порядок захисту кваліфікаційних робіт визначено Положенням про ЕК та Положенням про організацію освітнього процесу в ЗВО [5,7].

Регламент проведення захисту КБР

Умови допуску: до публічного захисту допускаються здобувачі, які в повному обсязі виконали навчальний план, успішно пройшли етап попереднього захисту на кафедрі дизайну та отримали позитивне рішення про допуск.

Процедура захисту: захист кваліфікаційних проектів відбувається на відкритому засіданні ЕК у форматі публічної презентації.

Процес включає такі кроки:

Вступне слово: секретар комісії представляє автора проєкту, оголошує його академічний рейтинг, базу проходження передатестаційної практики та офіційну назву теми КБР.

Доповідь автора: здобувачеві надається слово для викладу авторської концепції, демонстрації графічних матеріалів (планшетів, відеопрезентацій, макетів) та обґрунтування прийнятих дизайнерських рішень.

Офіційні відгуки: після завершення виступу секретар зачитує основні положення відгуку наукового керівника та рецензії фахівця.

Дискусія та аргументація: здобувач відповідає на критичні зауваження рецензента, а також на запитання членів ЕК. Автор має право погодитися із зауваженнями або надати фахову аргументацію на захист власних творчих рішень.

Публічний виступ здобувача має бути чітким, лаконічним та тривати 8–10 хвилин. Доповідь рекомендується розділити на три логічні блоки:

1. Вступна частина: обґрунтування концепції

У вступі автор розкриває актуальність обраної теми в контексті сучасних тенденцій дизайну та соціокультурних запитів. Необхідно визначити об'єкт та предмет проєктування; сформулювати ключову проблематику, на розв'язання якої спрямований проєкт; окреслити мету та конкретні художньо-проєктні завдання.

2. Основна частина: проєктне рішення та візуалізація

Це найважливіша частина виступу, яка обов'язково супроводжується демонстрацією графічного матеріалу (планшетів, слайдів, 3D-анімацій). Автор повинен: стисло представити результати передпроєктного аналізу та аналізу аналогів; описати процес пошуку форми, вибору стилістики, кольорової гами та типографіки; чітко виділити авторську новизну – що саме є унікальним здобутком дизайнера (на відміну від стандартних рішень); обґрунтувати ефективність та функціональність запропонованого дизайн-продукту.

3. Заключна частина: висновки та перспективи

У фіналі доповіді здобувач підбиває підсумки проведеної роботи: формулює загальні висновки щодо досягнення поставленої мети; вказує на можливі шляхи подальшого розвитку проєкту (наприклад, масштабування серії або адаптація під суміжні платформи); надає інформацію про апробацію результатів (участь у конкурсах, виставках, публікації або наявність актів про впровадження); окреслює конкретні

сфери практичного застосування створеного об'єкта чи візуальної системи.

Кваліфікаційна робота має бути оцінена в балах за національною шкалою та за шкалою ECTS кожним членом ЕК. Під час визначення оцінки КБР береться до уваги рівень теоретичної та практичної підготовки здобувачів освіти. У табл. 1.2 наведено основні критерії оцінювання разом з рекомендованими максимальними балами по кожному критерію.

Критерії оцінювання	Рек. макс. бали
Критерій К1. Актуальність і практичне застосування результатів роботи	10
Критерій К2. Правильність, повнота й відповідність рішення меті та завданням	30
Критерій К3. Професійний інструментарій та технологічна якість	35
Критерій К4. Оформлення кваліфікаційної роботи	15
Критерій К5. Якість доповіді та вміння відповідати на запитання	10
Разом К1 + К2 + К3 + К4 + К5	100

Таблиця 1.2 – Рекомендовані основні критерії оцінювання КБР членами ЕК

Після оцінювання в балах визначаються оцінки за національною шкалою та за шкалою ECTS (табл. 1.3).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінно
82–89	Добре	B	дуже добре
75–81	Добре	C	добре
67–74	Задовільно	D	задовільно
60–66		E	достатньо
35–59	Незадовільно	FX	незадовільно
1–34		F	незадовільно

Таблиця 1.3 – Відповідність рейтингових оцінок у балах за національною шкалою та ECTS

Під час захисту оцінка КБР рахується як середньоарифметичне оцінок, виставлених кожним членом комісії (за виключенням наукового керівника, якщо він входить до складу комісії).

Рішення ЕК ухвалюється на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів голос голови екзаменаційної комісії є вирішальним.

Здобувачу, який захистив кваліфікаційну роботу, рішенням ЕК присвоюється освітня кваліфікація «Бакалавр дизайну» ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 022 Дизайн спеціалізацією 022.01 Графічний дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво.

Здобувачу, який склав іспити, заліки, курсові роботи тощо з оцінкою «відмінно» не менш ніж 75 % усіх освітніх компонентів навчального плану, а решти дисциплін – з оцінкою «добре», та захистив КБР з оцінкою «відмінно» робиться запис у протоколі засідання екзаменаційної комісії зі спеціальності.

Здобувачі, які не захистили КБР, мають право на повторну атестацію з наступного навчального року перед комісією, яка здійснює атестацію здобувачів вищої освіти на цьому рівні в поточному навчальному році. У разі її відсутності призначається новий склад комісії. Здобувачу, який не з'явився на атестацію з поважної причини, що підтверджено

відповідними документами, ректором може бути встановлена інша дата складання захисту КБР, але в межах терміну повноважень діючої ЕК.

Якщо захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, ЕК установлює, чи може здобувач подати на повторний захист ту ж саму роботу з доопрацюванням, або ж зобов'язаний розробити нову, яку встановить кафедра.

Здобувач, який під час захисту КБР отримав незадовільну оцінку і не згоден з такою оцінкою, має право подати апеляцію. Вона подається в день захисту КБР безпосередньо голові апеляційної комісії (за його відсутності – заступнику голови або ректору, першому проректору, декану факультету). Порядок роботи цієї комісії детально представлено в Положенні про атестацію здобувачів вищої освіти у ЧНУ ім. Петра Могили [5].

Здобувачам, які не захистили КБР з поважної причини (документально підтвердженої), може бути подовжено термін навчання до наступного періоду роботи ЕК із захисту кваліфікаційних робіт, але не більш ніж на один рік. При відсутності поважних причин здобувач відрховується з університету.

Результати захисту кваліфікаційної роботи визначаються оцінкою та оголошуються в той самий день після оформлення протоколів засідання ЕК. У протокол заносяться оцінки, отримані під час захисту КБР; запитання, задані здобувачу; особливі думки членів екзаменаційної комісії; здобутий ступінь вищої освіти та освітня кваліфікація; рекомендації щодо видачі диплома – звичайного зразка або з відзнакою, а також рекомендації щодо впровадження матеріалів роботи. Протокол підписує голова і члени екзаменаційної комісії.

За результатами роботи ЕК Голова складає підсумковий звіт, який затверджується на фінальному засіданні комісії.

У звіті детально аналізуються такі аспекти:

- оцінка фахової підготовки випускників-дизайнерів, характеристика їхніх художньо-проектних вмінь, креативного мислення та фахових компетентностей;
- аналіз художнього рівня графічної частини, глибини опрацювання концепцій та технічної грамотності пояснювальних записок;
- відповідність тем КБР сучасним трендам у сфері дизайну, запитам креативних індустрій, ринку та актуальному стану технологій виробництва;

- перелік випускників, які за результатами захисту підтвердили право на отримання диплома з відзнакою;

- виявлені недоліки у підготовці майбутніх дизайнерів, зауваження щодо організації роботи ЕК та матеріально-технічного забезпечення процесу захисту.

Рекомендаційна частина звіту містить пропозиції щодо:

- вдосконалення освітнього процесу: шляхи підвищення якості підготовки фахівців;

- організаційної модернізації: усунення процедурних недоліків під час проведення захистів та покращення експозиції проєктних матеріалів;

- подальшої реалізації проєктів: рекомендації щодо публікації кращих авторських концепцій у фахових виданнях, впровадження результатів КБР у навчальну практику кафедри або їх реалізації на базі партнерських дизайнстудій та підприємств.

Результати виконання та захисту кваліфікаційних робіт обговорюються на засіданні випускової кафедри.

СТРУКТУРА ТА ВМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ БАКАЛАВРСЬКОЇ РОБОТИ

Вимоги до вмісту кваліфікаційної роботи

КБР є підсумковим етапом професійної підготовки випускника. Рівень її виконання та якість публічного захисту є ключовими показниками успішності реалізації ОПП «Графічний дизайн і реклама».

КБР є індивідуальним творчим дизайн-проектом, що виконується на завершальному етапі навчання. Робота демонструє здатність автора синтезувати теоретичні знання та практичні навички для вирішення конкретних художньопроектних, соціальних чи комунікаційних задач.

КБР є цілісним документом, що містить результати авторського дослідження та проектування. Всі матеріали мають бути систематизовані; запозичення з інших джерел допускаються лише за умови коректного цитування та за необхідності. За достовірність даних, оригінальність концепції та етичність використаних візуальних рішень повну відповідальність несе безпосередньо автор.

Проектні рішення повинні базуватися на сучасних методах дизайну, ергономічних стандартах та актуальних технологічних досягненнях. У процесі виконання роботи обов'язковим є використання сучасного професійного програмного забезпечення.

Зміст КБР передбачає:

- визначення художньо-проектної задачі, аналіз сучасного стану проблеми на основі вітчизняних та світових аналогів (бенчмаркінг), обґрунтування мети проекту;
- аналіз методів проектування, вивчення властивостей матеріалів та технологій реалізації, розроблення авторської методики візуалізації;
- узагальнення зібраних даних для створення унікального візуального чи предметного образу;
- створення оригінального дизайн-продукту, що має естетичну, прикладну або науково-методичну цінність;
- представлення результатів у формі виставкових експонатів, авторських свідочств, доповідей на науково-практичних конференціях чи публікацій у фахових виданнях;
- графічні матеріали мають бути максимально наочними, демонструвати логіку розвитку ідеї та слугувати професійною ілюстрацією доповіді. Основна форма представлення — мультимедійна презентація та експозиційний ряд.

Оформлення пояснювальної записки та захист проєкту здійснюються державною мовою. За погодженням із кафедрою та ЕК допускається захист англійською мовою (у такому разі до роботи комісії може бути залучений фахівецьфілолог).

Структура кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота передбачає створення дизайну айдентики бренда, дизайну упаковки, рекламного/соціального плаката, вебдизайну, книжкової графіки, розроблення персонажів для комп'ютерних ігор, 3-D моделювання тощо.

Обсяг пояснювальної записки – 50-60 сторінок основного тексту.

Загальна структура КБР

I Теоретична (пояснювальна записка)

II Графічна (презентаційна графіка)

III Макетна (оригінал-макет виробу – залежно від завдання проєктування)

Текст пояснювальної записки повинен мати такі складові частини: титульний аркуш; завдання до кваліфікаційної роботи разом з календарним планом; анотація українською мовою; анотація англійською мовою; основна частина кваліфікаційної роботи; додатки до основної частини, зокрема акти або відгуки про впровадження або апробацію результатів роботи; спеціальні частини (якщо такі є).

Завдання до кваліфікаційної роботи разом з календарним планом

Містить у собі тему кваліфікаційної роботи, завдання до основної (фахової) частини (додаток Б), перелік консультантів (за наявності).

Анотації

Анотації є стислою характеристикою проєкту і готуються українською та англійською мовами. Вони мають бути ідентичними за змістом і чітко відображати логіку дизайн-проєктування. Анотації подаються у двох примірниках.

Структура змісту анотації:

- 1) назва – АНОТАЦІЯ (англ. ABSTRACT);
- 2) прізвище та власне ім'я здобувача;
- 3) назва кваліфікаційної роботи;
- 4) мета та основні результати роботи;

- 5) кількість сторінок, таблиць, рисунків, додатків та джерел посилання;
6) ключові слова.

Приклад заголовку анотації українською та англійською мовами:

АНОТАЦІЯ

до кваліфікаційної бакалаврської роботи

« _____ »

Здобувач 407 гр.: _____

Керівник: _____

ABSTRACT

of the Bachelor's Thesis

" _____ "

Student of group 407: _____

Supervisor: _____

Матеріал в анотації викладають стисло (не більше 2 сторінок). В анотації українською та англійською мовами на початку вказують актуальність теми дослідження, мету дослідження, завдання проекту, об'єкт дослідження, предмет дослідження, наукове значення роботи, практичне значення одержаних результатів. Далі наводиться перелік розділів КБР, дається стисла характеристика направленості роботи, основні показники, ступінь розробки та рекомендації щодо впровадження.

Після кожної анотації наводяться ключові слова, які є словами або стійкими словосполученнями, що з точки зору інформаційного пошуку

несуть змістове навантаження. Кількість ключових слів 5-10. Їх подають у називному відмінку, друкують курсивом у рядок, через кому.

Якщо текст анотації займає більше 1 сторінки, то він друкується з обох сторін одного аркуша.

Фахова (основна) частина кваліфікаційної роботи

Структура пояснювальної записки

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (якщо вживаються);
- вступ;
- основна частина (розділи);
- висновки;
- список використаних джерел; – додатки.

Титульна сторінка містить у собі назву КБР та підписи: здобувача вищої освіти, керівника, консультантів (за наявності) і завідувача випускової кафедри. Зразок титульної сторінки наведено у додатку Е.

У ЗМІСТІ вказують назви та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів і пунктів.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1 ПЕРЕДПРОЄКТНИЙ АНАЛІЗ ТА РЕТРОСПЕКТИВА ДОСЛІДЖЕННЯ

РОЗДІЛ 2 КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ТА ХУДОЖНЬО-ПРОЄКТНЕ РІШЕННЯ

РОЗДІЛ 3 ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНЕ ОБІРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Дана структура ЗМІСТУ є загальною. Наповнення розділів та підрозділів може корегуватися керівником в залежності від проблематики та теми проєкту.

Кожен розділ повинен закінчуватися короткими висновками (2– 4 абзаци).

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ є неонов'язковим елементом роботи. Він робиться у випадку, коли робота містить маловідомі скорочення, абрєвіатури, символи, специфічні терміни. Перелік друкується двома колонками, в яких ліворуч за абеткою наводять позначення чи терміни, а праворуч – їх детальне розшифрування (тлумачення).

Спочатку друкуються скорочення українською мовою, потім латиницею. Якщо в роботі певний термін, скорочення чи позначення повторюється менше трьох разів, його у перелік не включають, а його розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

ВСТУП. *Структура вступу кваліфікаційної роботи.* Вступ є фундаментом проекту, де здобувач обґрунтовує професійну доцільність своєї розробки. Вступ містить системні складові: *актуальність теми дослідження, мету дослідження, завдання проекту, об'єкт дослідження, предмет дослідження, наукове значення роботи, практичне значення одержаних результатів.*

Актуальність теми. Здобувач має довести важливість проекту з огляду на сучасні потреби ринку та культури. До аргументів актуальності належать: художньо-естетична цінність – відповідність новим стилістичним трендам; конструктивно-технологічна доцільність – використання новітніх методів виготовлення чи цифрових інструментів; соціально-культурна значущість – вирішення потреб певної аудиторії; творчий поштовх – короткий опис ідеї або візуального стимулу, що надихнув на початок розробки.

Мета проектування. Це кінцевий результат, на який спрямована вся робота. Мета завжди формулюється як створення конкретного суспільно-корисного продукту. Приклад: розроблення цілісного візуального образу брєнда та його адаптація до різних типів рекламних носіїв.

Завдання проектування. Завдання — це кроки для досягнення мети. Вони мають чітко відповідати структурі розділів пояснювальної записки: дослідити аналоги та теоретичну базу за темою; розробити концептуальні ескізи та графічні варіанти; підібрати кольорову гаму, шрифти та матеріали; виконати фінальний оригінал-макет об'єктів проектування.

Об'єкт та предмет дослідження. Ці категорії співвідносяться як загальне (поле діяльності) та часткове (фокус уваги). Об'єкт – процес або явище, в межах якого виникає проблема. Приклад: процес візуальної комунікації та створення комплексних рекламних систем. Предмет – конкретні характеристики, прийоми чи засоби, які вивчає

автор. Приклад: прийоми поєднання графічних символів та асоціативних образів для формування ідентичності бренда.

РОЗДІЛ 1 ПЕРЕДПРОЄКТНИЙ АНАЛІЗ ТА РЕТРОСПЕКТИВА ДОСЛІДЖЕННЯ. Цей розділ присвячений глибокому вивченню підґрунтя майбутнього проєкту. Здобувач освіти проводить комплексний аналіз мистецьких, культурних та технологічних чинників, що впливають на розробку обраної теми.

Основні завдання розділу. Аналіз джерельної бази: вивчення літератури, фахових періодичних видань, архівних матеріалів, аудіовізуальних джерел та сучасних інтернет-ресурсів. Пошук аналогів (бенчмаркінг): критичний огляд існуючих дизайн-рішень у споріднених сферах. Це дозволяє визначити актуальні тренди та уникнути плагіату. Теоретичне обґрунтування: опрацювання методичних положень проєктування схожих об'єктів із обов'язковим дотриманням академічної доброчесності (оформлення посилань на джерела).

Зміст дослідження має бути цілеспрямованим. Здобувач освіти, за погодженням із керівником, обирає ключові вектори аналізу. Структурнокомпозиційний аналіз: вивчення принципів побудови модульних сіток та архітекtonіки видань чи інтерфейсів. Знакові системи: аналіз семіотики, символіки та способів графічної стилізації. Колористика та семантика: дослідження психологічного впливу кольору та кодування інформації через візуальні образи. Стилiстичний генезис: вивчення художніх напрямів, що лягли в основу проєктного образу.

Якісно виконаний перший розділ демонструє здатність майбутнього дизайнера до самостійного наукового пошуку та аналітичного мислення. Він стає базою, на якій формується унікальна авторська концепція, представлена в наступних розділах.

РОЗДІЛ 2 КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ТА ХУДОЖНЬО-ПРОЄКТНЕ РІШЕННЯ. Другий розділ є центральною частиною роботи, де здобувач розкриває власну творчу лабораторію. Тут поєднуються теоретичні обґрунтування та результати практичного проєктування, що демонструють шлях від ідеї до фінального дизайн-продукту.

Ключові аспекти розділу. Авторська концепція: чітке формулювання головної творчої ідеї та стратегії її реалізації. Автор презентує свою дизайн-пропозицію як унікальне вирішення поставленої проблеми. Етапність проєктування: розділ структурується за підрозділами, що відображають логічну послідовність роботи (наприклад: пошук образу,

вибір колористики, побудова композиції, фіналізація елементів). Візуальна динаміка: демонстрація взаємозв'язків між окремими елементами проєкту (наприклад, як логотип адаптується до різних носіїв або як модульна сітка працює у багатосторінковому виданні). Візуалізація творчого доробку: виклад матеріалу обов'язково супроводжується ілюстраціями, які демонструють еволюцію ідеї. Пошукові ескізи: первинні начерки, клаузури та варіанти графічних пошуків. Аналітичний супровід: стислі коментарі до ескізів, що пояснюють, чому були обрані ті чи інші форми, шрифти або матеріали. Фінальна візуалізація: представлення цілісного проєктного образу в його завершеному вигляді.

Зміст розділу має бути логічно структурованим, де кожен підрозділ впливає з попереднього, створюючи єдину історію народження дизайн-проєкту.

РОЗДІЛ 3 ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ. Цей розділ демонструє фахову компетентність здобувача у питаннях практичного втілення дизайнерського задуму. Дизайнер має довести, що його проєкт не лише естетичний, а й технологічно реалізований та економічно доцільний.

Обґрунтування вибору матеріалів. Здобувач аналізує фізичні, хімічні та естетичні властивості матеріалів, обраних для реалізації проєкту. Необхідно переконливо пояснити: чому саме ці матеріали (папір певної щільності, пластик, текстиль, композити тощо) найкраще розкривають візуальну концепцію; як властивості матеріалу впливають на сприйняття об'єкта (фактура, прозорість, зносостійкість).

Опис технологічних процесів. У розділі наводяться дані про основні методи виробництва, що застосовуються для виготовлення об'єкта. Не варто робити загальний огляд усіх існуючих технологій. Описуються лише ті, що безпосередньо рекомендовані автором для реалізації проєкту.

Приклади: обґрунтування вибору флексодруку для тиражування на пластиковому пакуванні; переваги цифрового друку для малотиражних рекламних видань з точки зору рентабельності; доцільність застосування спецвізуальних ефектів (тиснення фольгою, УФ-лакування, конгрев).

Технічні розрахунки та специфікація витрат. Технологічна частина повинна містити конкретні відомості про обсяги ресурсів, необхідних для виготовлення проєкту. Розрахунок витратних матеріалів: кількість

паперу, фарби, фурнітури тощо для кожної одиниці розробки. Оптимізація розміщення: співвідношення розмірів елементів дизайну зі стандартними форматами матеріалів (наприклад, розкладка на друкованому аркуші SRA3 або розкрій рулонних матеріалів). Це свідчить про розуміння дизайнером принципів мінімізації відходів.

ВИСНОВКИ. Загальні висновки до кваліфікаційної роботи оформлюються на окремій сторінці. Це фінальний етап, де здобувач освіти у лаконічній формі підбиває підсумки своєї творчої та аналітичної діяльності.

Основні принципи формування висновків. Структурна відповідність: послідовність викладу висновків повинна чітко корелювати із завданнями, які були сформульовані у вступі; кожне поставлене завдання має отримати своє підсумкове рішення. Стислість та змістовність: необхідно викласти найважливіші результати, уникаючи загальних описів; висновки мають відображати суть виконаної розробки та її авторську новизну. Оцінка повноти рішення: автор зазначає, наскільки вдалося досягти поставленої мети та реалізувати проектну концепцію в повному обсязі.

Що саме слід відобразити у висновках дизайнера. За результатами аналізу: стислий підсумок вивчення аналогів та джерельної бази (що стало основою для власного пошуку). За результатами проектування: опис фінальної дизайнпропозиції, обґрунтування вибору ключових візуальних констант (стилістика, символіка, колористика). За технологічною частиною: підтвердження доцільності обраних методів реалізації (друк, матеріали) та їхньої економічної/технічної обґрунтованості. Практична цінність: конкретні рекомендації щодо впровадження результатів у реальне середовище, бізнес-процеси замовника або навчальний процес.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ. Список використаної літератури подається в кінці роботи в порядку, за яким вони вперше згадуються в тексті, або в алфавітному порядку прізвищ перших авторів чи заголовків. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи. Іноземні літературні джерела не перекладаються. Кількість використаних джерел – не менше 30.

ДОДАТКИ. До додатків виноситься допоміжний матеріал, необхідний для більшої повноти сприйняття, що допомагає більш широко розкрити тему дослідження та концепцію даного проекту.

Також до додатків можуть бути включені таблиці, креслення, схеми, зображення та ін.

II. ГРАФІЧНА ЧАСТИНА

Графічна частина є візуальним ядром кваліфікаційної роботи. Вона не лише презентує творчий задум, а й виступає повноцінною проєктною документацією, що надає вичерпну інформацію для практичної реалізації об'єкта.

Графічні матеріали мають демонструвати точні характеристики об'єктів проєктування: точні колірні коди (СМΥК, RGB, Pantone), нюанси авторського формоутворення, чіткі співвідношення елементів у просторі чи на площині, візуалізація фактур та засобів виготовлення.

Залежно від специфіки теми, графічна частина обов'язково містить креслення, необхідні для впровадження дизайну у виробництво: площинні креслення (побудова логотипа на основі модульних сіток, розробка архітектоніки шпальт періодичного видання, системні лінії верстки вебсайту), об'ємно-просторові креслення (технічні рисунки та проєкції (розгортки пакувань, конструкції виставкових стендів, носії візуальної реклами), комплексні схеми (поєднання площинних та просторових креслень для складних об'єктів, що потребують деталізації конструктивних вузлів).

Якщо проєкт передбачає створення оригінальної шрифтової гарнітури або акцидентного начерку, графічна частина повинна включати: конструктивні схеми (поліграми) – геометричне та структурне обґрунтування побудови літер, повну абетку – демонстрацію всіх графічних знаків (гліфів) у новій пластичній формі, приклади набору – використання розробленого шрифту в текстових блоках.

Крім технічних схем, графічна частина включає експозиційні планшети або мультимедійну презентацію, де об'єкт представлений у середовищі (фотомонтаж, 3D-візуалізація, мокапи). Це дозволяє комісії оцінити естетичний вигляд розробки в реальних умовах експлуатації.

На захист здобувач вищої освіти представляє 6 експозиційних планшетів (формат A1) в електронному вигляді, 3 з яких надруковані.

III. МАКЕТНА ЧАСТИНА

Макетна частина є частиною презентації моделі, виконаної згідно теми та розроблених креслень в масштабі 1:1. Продукція повинна

відповідати всім технологічним вимогам КБР, що описані в пояснювальній записці та розроблені у її графічній частині.

Відгук керівника та рецензія

Вимоги до відгуку керівника, а також процедура призначення рецензента та критерії оцінювання КБР описані у п. 1.5.

ВИМОГИ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Загальні вимоги

Оформлення текстової документації і її складових, має виконуватися згідно з ДСТУ 3008:2015, ДСТУ 3582:2013, ДСТУ 8302:2015.

Робота виконується на одному боці аркуша білого паперу із такими параметрами:

- формат А4 (210 мм X 297 мм);
- береги такої ширини: верхній і нижній – не менше ніж 20 мм, лівий – не менше ніж 25 мм, правий – не менше ніж 10 мм;
- шрифт – Times New Roman чорного кольору прямого накреслення, 14 кегль;
- міжрядковий інтервал – 1,5 рядка, без жодних відступів «до» та «після» (окрім назв розділів, підрозділів, пунктів та підпунктів);
- абзацний відступ повинен бути однаковий упродовж усього тексту і дорівнювати 5 знакам (тобто, 1,25 см для шрифту 14-го кегля);
- вирівнювання тексту – по ширині (окрім назв розділів, які вирівнюються по центру);
- сторінки слід нумерувати арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту документа. Номер сторінки проставляють у правому верхньому колонтитулі без крапки в кінці;
- на всіх аркушах, що передують розділу «ЗМІСТ», та на титульних сторінках номер сторінки не ставлять. Аркуші із завданням, календарним планом, анотаціями в нумерації не враховуються (тобто, на аркуші «ЗМІСТ» ставиться номер «2»).

Кожна сторінка, крім титульних сторінок КБР, завдання на КБР, календарного плану та анотацій, має колонтитули (шрифт – Times New Roman чорного кольору прямого накреслення, 10 кегль).

У верхньому колонтитулі, розміщується така інформація: назва випускової кафедри та, з нового рядка, назва кваліфікаційної роботи.

У нижньому колонтитулі в один рядок розміщується така інформація: зліва – рік написання роботи у форматі «20XX р.», справа – Прізвище та Власне ім'я автора роботи.

Оформлення розділів кваліфікаційної роботи

Текст основної частини роботи поділяється на розділи, підрозділи, пункти та підпункти згідно з планом, затвердженим у завданні на

виконання КБР. Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «ДОДАТКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», друкують великими літерами симетрично до набору. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Розділи, підрозділи, пункти, підпункти КБР слід нумерувати арабськими цифрами.

Номер розділу ставлять перед назвою розділу, після номера крапку не ставлять, потім друкують заголовок розділу великими літерами з розташуванням по центру, наприклад:

Відстань між заголовком і подальшим та попереднім текстом має бути: між заголовком і попереднім текстом – 12 пунктів; між заголовком і подальшим текстом – 12 пунктів.

Кожен розділ кваліфікаційної роботи слід починати з нової сторінки.

Не дозволено розмішувати назву розділу, підрозділу, а також пункту й підпункту на останньому рядку сторінки.

Зміст КБР формується автоматично з використанням можливості створення змісту текстовим редактором MS Word, який включає не більш ніж три рівні підрозділів.

Приклад оформлення змісту наведений у додатку И.

Оформлення рисунків, таблиць, формул

Графічні матеріали (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки), таблиці, формули слід розмішувати у КБР безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці.

Кожен графічний матеріал (таблицю, формулу) подають одразу після тексту, де вперше посилаються на нього, або якнайближче до нього на наступній сторінці, а за потреби – в додатках до роботи.

Рисунки (таблиці) нумерують в межах кожного розділу арабськими цифрами, крім рисунків (таблиць) у додатках. Номер рисунка (таблиці) складається з номера розділу та порядкового номера рисунка (таблиці) в цьому розділі, які відокремлюють крапкою, наприклад, «Рисунок 3.2» – другий рисунок третього розділу.

На весь графічний матеріал (таблицю, формулу) мають бути посилання в тексті за формою: «зображено на рисунку 3.1»; « ... в

таблицях 3.1–3.5» або в дужках по тексту (рисунок 3.6). Посилання на раніше наведену таблицю дають зі скороченим словом «дивись» (див. таблицю 2.2) за ходом чи в кінці речення. Слова «таблиця» та «рисунок» можна писати скорочено [10], наприклад, «у табл. 2.2», «на рис. 2.3».

Вище і нижче кожного графічного матеріалу (таблиці, формули) потрібно робити відступ 12 пунктів.

Оформлення рисунків

Згідно з ДСТУ 3008:2015 [11] графічні матеріали (ескізи, діаграми, графіки, схеми, фотографії, рисунки тощо) повинні мати однаковий підпис «Рисунок».

Назва рисунка має відображати його зміст, бути конкретною та стислою. Назву рисунка друкують з великої літери та розміщують під ним посередині рядка, наприклад, «Рисунок 3.1 – Дизайн упаковки бренда». В кінці назви рисунка крапку не ставлять.

Оформлення таблиць

Назву таблиці друкують з великої літери і розміщують над таблицею з абзацного відступу. Назва таблиці має відображати її зміст, бути конкретною та стислою.

Якщо рядки або колонки таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під іншою або поруч, чи переносять частину таблиці на наступну сторінку. У кожній частині таблиці повторюють її головку та боковик.

У разі поділу таблиці на частини дозволено її головку чи боковик замінити відповідно номерами колонок або рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами в першій частині таблиці.

Слово «Таблиця» подають лише один раз над першою частиною таблиці. Над іншими частинами таблиці з абзацного відступу друкують «Продовження таблиці» або «Кінець таблиці» без повторення її назви.

Оформлення формул

Формули наводяться посередині сторінки симетрично тексту окремим рядком безпосередньо після тексту, у якому їх згадано.

Нумерують лише ті формули, на які є посилання в тексті роботи чи додатка. Невеликі формули, що не мають самостійного значення,

розташовуються безпосередньо по тексту. Формули у роботі, крім формул у додатках, треба нумерувати в межах кожного розділу.

Номер формули друкують на її рівні праворуч у крайньому положенні в круглих дужках, наприклад (3). У багаторядкових формулах або рівняннях їхній номер проставляють на рівні останнього рядка.

У кожному додатку номер формули складається з великої літери, що позначає додаток, і порядкового номера формули в цьому додатку, відокремлених крапкою, наприклад (А.3).

Пояснення познач, які входять до формули, треба подавати безпосередньо під формулою у тій послідовності, у якій їх наведено у формулі.

Пояснення познач треба подавати без абзацного відступу з нового рядка, починаючи зі слова «де» без знаку «:» (двокрапка).

Формула входить до речення як його рівноправний елемент, тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації. Якщо формула знаходиться в кінці речення, то після неї ставлять крапку. Кілька наведених і не відокремлених текстом формул пишуть одну під одною і розділяють комами.

Оформлення переліків

Переліки (за потреби) подають у розділах, підрозділах, пунктах і/або підпунктах. Заголовок переліку завершують знаком «:» (двокрапка). Текст кожного пункту переліку починають з малої літери, а завершують знаком «;» (крапка з комою), крім останнього, який завершують знаком «.» (крапка).

За наявності в тексті переліку одного рівня підпорядкованості кожному його позицію позначають малими літерами української абетки, за винятком г, є, з, і, ї, й, о, ч, щ, ь, чи арабськими цифрами, або знаками «←» (тире).

За наявності в тексті двох рівнів підпорядкованості найвищим рівнем є перелік, який позначають малими літерами української абетки, за винятком г, є, з, і, ї, й, о, ч, щ, ь, найнижчий позначають арабськими цифрами або знаками «←» (тире).

За наявності в тексті різних рівнів підпорядкованості найвищим рівнем є перелік, який позначають малими літерами української абетки, за винятком г, є, з, і, ї, й, о, ч, щ, ь, середній рівень позначають арабськими цифрами, найнижчий – знаками «←» (тире).

Після цифри або літери певної позиції переліку ставлять знак «)» (кругла дужка). Текст переліку відокремлюють від позначки позиції переліку проміжком.

Розташування переліків різних рівнів підпорядкованості наведено у прикладі:

- а) назва 1;
- б) назва 2:
 - 1) назва 21:
 - назва 211;
 - назва 212;
 - 2) назва 22;
- в) назва 3.

Текст кожної позиції переліку треба починати з малої літери з абзацного відступу відносно попереднього рівня підпорядкованості.

Оформлення переліку джерел посилання

Бібліографічні описи зазначених джерел, які згадуються в кваліфікаційній роботі, виконуються відповідно до національного стандарту ДСТУ 8302:2015 [12].

Бібліографічні описи в списку використаних джерел подають в порядку, за яким вони вперше згадуються в тексті або за абеткою.

Приклади

1. Даниленко В. Дизайн України в європейському вимірі XX століття. Київ :

Феніус, 2012. 32 с.

2. Демиденко М. А. Комп'ютерна графіка, дизайн та мультимедіа : навч. посіб. Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка», 2022. 123 с.

3. Дяченко А. В. Проблематика та перспективи вітчизняної дизайн-освіти. *Імідж сучасного педагога*. 2021. №4 (199), С. 86-90. URL: <http://isp.poippo.pl.ua/article/view/237704> (дата звернення: 10.09.2025).

4. Єфременкова Н. А. Дизайн-менеджмент як інструмент підвищення конкурентоспроможності. *Проблеми і перспективи економіки та управління*.

2020. № 3 (23), С. 142-148.

5. Попова Н. В. Основи реклами : навчальний посібник. Х. : ВДЕЛЕ, 2016. 145 с.

6. Примак Т. Рекламний креатив : навч. посіб. К. : КНЕУ, 2006. 328 с.

7. Прищенко С. В Основи рекламного дизайну : підручник. 2-ге вид., випр. і доповн. Київ : Кондор, 2018. 400 с.

8. Прищенко С. В. Дизайн і реклама: ілюстрований глосарій (основні терміни та поняття). Київ : Кондор, 2020. 208 с.

9. Тригуб О., Одробінський Ю. Міждисциплінарний підхід у фаховій підготовці майбутніх дизайнерів графіки: аналіз зарубіжного досвіду.

Педагогічна Академія: наукові записки. 2025. № 19. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15742059>

10. Тригуб О. Особливості дизайну поштових художніх марок України воєнного часу. Ольвійський форум – 2025: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі : XXII Міжнародна наукова конференція : 16–22 червня 2025 р., м. Миколаїв : матеріали конф. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2025. С. 33-36. DOI: <https://doi.org/10.34132/mspc2025.01.06.05>

11. Турчин В. В. Особливості формування проектно-образного мислення дизайнера : автореф. на зд. наук. ст. канд. мист-ства: 17.00.07. Харківська державна академія дизайну і мистецтва, Харків, 2004. 20 с.

12. Chuprina N. V., Remeniieva T. V., Frolov I. V., Tereshchenko O. H. Design of the contemporary garments on the basis of the transformation of stylistic and artisticcompositional characteristics of traditional decorative art. *Art and Design*, 2021. № 3, P. 30-44. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2021.3.3> (Last accessed: 10.09.2025).

13. Kolosnichenko M. V., Yezhova O. V., Pashkevich K. L., Kolosnichenko O. V., Ostapenko N. V. The use of modern digital technologies in the design and technology VET in Ukraine. *Journal of Technical Education and Training (JTET)*. 2021. Vol. 13, No. 4. P. 56-64. DOI: <https://doi.org/10.30880/jtet.2021.13.04.005> (Last accessed: 10.09.2025).

14. Papanek V. Design for the Real World: Human Ecology and Social Change 2nd

Revised ed. Edition. Academy Chicago Publishers, 2005. 416 p.

15. Parsons G. The Philosophy of Design. Polity Press, 2016. 192 p.

16. WGSN. URL: <https://www.wgsn.com>

Цитування. Цитуючи, потрібно дотримуватися кількох формальних правил:

- 1) Цитата повинна бути дослівною.
 1. Цитата не повинна бути надто довгою.
 2. Цитата повинна подаватися у лапках і супроводжуватися посиланням на джерело у примітці.
 3. Вилучення певних фрагментів, яке дозволяє уникнути довгого цитування, позначається трикрапкою ...
 4. Пояснення, які розривають текст цитати, подаються у квадратних дужках – [].

Цитати, які є незавершеним реченням, граматично узгоджуються із авторським текстом.

Цитата у тексті роботи може подаватися у прямій або непрямій формі:

а) пряма форма цитування:

Шипович Є. Й. писав: «У процесі навчання географії велику роль відіграє живе слово вчителя, технічні засоби навчання, різні екранні і наочні посібники, а також спостереження учнів за явищами природи. Що сприяє формуванню географічних уявлень і понять ...». Три крапки використовуються в разі неповного цитування речення на його початку, всередині, наприкінці.

б) непряма форма цитування:

Під час цитування у непрямій формі в самому реченні дається вказівка на авторство, а далі розкривається зміст думки. Шипович Є. Й. вважає, що ефективність вивчення географії забезпечується поєднанням живого спілкування з педагогом, використанням мультимедійних технологій, наочності та залученням учнів до безпосереднього спостереження за природними процесами.

В залежності від місцезнаходження посилань на авторство у структурі наукової роботи розрізняють підтекстовий та закритий спосіб. Може бути використаний і внутрішньотекстовий спосіб, при якому частина відомостей про джерело подається у масовому тексті, а відсутні дані – після нього.

Закриті посилання. Якщо після цитати в квадратних дужках подається номер джерела та сторінки, з якої наводиться цитата, такі посилання називаються закритими. Це вид посилань дуже зручний за умови, якщо у автора вже оформлений список використаної літератури.

Перефразовування, переказування, як правило, становить матеріал для більшої частини тексту пояснювальної записки. Це означає, що вже на етапі нотаток здобувач вищої освіти починає писати текст своєї праці. У цьому випадку він намагається передати думку автора якнайближче до оригіналу, але використовуючи власну лексику. Вдаючись до цього способу, потрібно визнати авторство ідеї за допомогою примітки. Кроки, які дозволяють адекватно передати думки чужого тексту і при цьому уникнути плагіату є наступними:

- виділити основні ідеї;
- змінити структуру речень;
- використовувати синоніми або слова з подібним значенням, змінювати форми слів.

Узагальнення дозволяє одним реченням передати зміст цілого розділу або цілої авторської праці.

За допомогою перефразовування, узагальнення чи цитування праць інших авторів, автор КБР повинен висловити власну позицію. Таким чином, чужі тексти використовуються для того, щоб підтвердити власну думку, проілюструвати власну позицію, протиставити її думці авторитетів чи продемонструвати слабкість аргументації опонентів. Слід постійно стежити за тим, щоб власна думка не змішувалась у тексті із цитованою. Дослівне запозичення чужого тексту, яке не супроводжується посиланням на джерело, називається плагіатом і суворо карається у науковому середовищі. Робота, автор якої допустився плагіату, знімається з розгляду.

Посилання подаються у квадратних дужках, наприклад [15] або [15, с. 25], де 15 – порядковий номер у списку джерел, а с. 25 – сторінка, з якої наведений текст у роботі.

При складанні бібліографічного опису можна застосовувати скорочення слів і словосполучень, які мають відповідати вимогам ДСТУ 3582:2013 [10]. Не скорочуються відомості, що відносяться до назви, якщо вони складаються з одного слова (наприклад: підручник, посібник, довідник, енциклопедія).

У «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» рекомендується не включати:

- посилання на джерела, що не мають наукової цінності;
- посилання на сторінки Вікіпедії та схожі ресурси, у яких відсутній процес наукового рецензування;

- сайти рефератів та інші накопичувачі документів, що не мають наукової цінності;
- курсові й лабораторні роботи;
- файлові обмінники (та інші схожі ресурси).

Для оформлення посилань на джерела інформації згідно з ДСТУ 8302:2015 [12] можна використовувати рекомендації Книжкової палати України або вимоги до дисертацій, затверджені наказом МОН України, в яких наведений рекомендований перелік стилів оформлення списку наукових публікацій, що знайшли поширення в Україні.

Приклади оформлення списку джерел згідно з ДСТУ 8302:2015 наведені у додатку Ж.

Оформлення додатків

Додатки розміщуються як продовження КБР на останніх сторінках, у порядку появи посилань у тексті. Кожен додаток починається з нової сторінки, має заголовок, який друкують угорі малими літерами з першої великої симетрично. Посередині рядка над заголовком або праворуч друкують слово «Додаток» і арабську цифру або велику літеру, що позначає додаток. Додатки повинні мати спільну з рештою кваліфікаційної роботи наскрізну нумерацію сторінок.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Щ, Ъ, наприклад, додаток А, додаток Б і т.д.

На всі таблиці та ілюстрації повинні бути посилання в тексті, наприклад (Додаток 1). Всі додатки повинні бути пронумеровані та підписані.

Вимоги щодо оформлення презентації

Обов'язковий обсяг презентації КБР становить 10–15 змістовних слайдів. Перший слайд презентації (графічної документації) повинен містити таку інформацію (рис. 4.1):

Чорноморський національний університет ім. Петра Могили
Факультет комп'ютерних наук
Кафедра дизайну
Ступінь вищої освіти «Бакалавр»
Спеціальність 022 Дизайн
Спеціалізація 022.01 Графічний дизайн
Освітня програма «Графічний дизайн і реклама»

Кваліфікаційна
бакалаврська
робота <Тема
кваліфікаційної
роботи>

Виконав(ла) – здобувач(ка) гр. <шифр групи> □Прізвище Власне ім'я□
Керівник – <наук. ступінь>, <вчене звання> <Прізвище Власне ім'я>
Консультант – <наук. ступінь>, <вчене звання> <Прізвище Власне ім'я>
(за наявності)

Миколаїв – <рік>

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII (Редакція від 09.01.2025). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 18.01.2025).
2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII (Редакція від 09.01.2025). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 18.01.2025).
3. Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн» (ступінь вищої освіти – Бакалавр): Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.12.2018 р. № 1391. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/02-2-Dyuzayn-bakalavr.28.07.pdf> (дата звернення: 18.01.2025).
4. Освітньо-професійна програма «Графічний дизайн і реклама» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво. Кваліфікація бакалавр : затв. Вченою радою ЧНУ ім. Петра Могили, протокол № 6 від 01.07.2024.
5. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у ЧНУ ім. Петра Могили : схвалено Вченою радою ЧНУ ім. Петра Могили, протокол № 4 від 25.04.2024.
6. Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Петра Могили : схвалено Вченою радою ЧНУ ім. Петра Могили, протокол № 4 від 25.04.2024.
7. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 : затв. наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327.
8. Український правопис : схвалено постановою Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 р. № 437. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/437-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 18.01.2025).
9. Словник української мови в 11 томах. Інститут Мовознавства ім. О. О. Потебні. URL: <https://slovnuk.ua/index.php> (дата звернення: 18.01.2025).
10. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила. [Чинний від 2014–01–01]. Київ : Мінекономрозвитку

України, 2014. 15 с. (Інформація та документація). URL: https://lib.zsmu.edu.ua/upload/intext/dstu_3582_2013.pdf (дата звернення: 18.01.2025).

11. ДСТУ 3008:2015. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. [Чинний від 2017–07–01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с. (Інформація та документація). URL: https://science.kname.edu.ua/images/dok/derzhstana_dart_3008_2015.pdf (дата звернення: 18.01.2025).

12. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [Чинний від 2016–07–01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с. (Інформація та документація). URL: https://library.khmnmu.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/02/dstu_8302_2015_bibl_posyl.pdf (дата звернення: 18.01.2025).

13. ДК 011-96. Класифікатор системи позначень одиниць вимірювання та обліку (КСПОВО). [Чинний від 1997–07–01]. Київ : Держстандарт України, 1997. 16 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0008217-97> (дата звернення: 18.01.2025).

14. Таблиця транслітерації українського алфавіту латиницею : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2010 р. № 55. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2010-%D0%BF> (дата звернення: 18.01.2025).

15. Приклади оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015. URL: <https://msu.edu.ua/library/wp-content/uploads/2019/02/pryklady-oformlennja-bibliohrafichnoho-opysu-zhidno-dstu-8302.pdf> (дата звернення: 18.01.2025).

16. Oxford English Dictionary (OED) : Abbreviations. URL: <https://public.oed.com/how-to-use-the-oed/abbreviations/#s> (Last accessed: 18.01.2025).

ДОДАТОК А
Шаблон заяви на затвердження теми кваліфікаційної роботи

Завідувачу кафедри дизайну,
<наук. ступінь>, <вчене звання>
<Прізвище Власне ім'я> здобувача групи <шифр групи>
<Прізвище Власне ім'я>

Заява

Прошу затвердити тему моєї кваліфікаційної роботи <Тема КБР>. Керівником прошу призначити <наук. ступінь>, <вчене звання> <Прізвище Власне ім'я>. [Консультантом з прошу призначити <наук. ступінь>, <вчене звання>, <посада> <Прізвище Власне ім'я>]. Передатгестайіну практику буду проходити в <назва організації>.

Здобувач
ПОГОДЖУЮ _____ <Власне ім'я
ПРІЗВИЩЕ>
Керівник роботи, «_____» 20____р.
<наук. ступінь>,
звання>

Консультант, _____ <Власне ім'я
ПРІЗВИЩЕ>
<наук. ступінь>,
звання>, <посада> «_____» 20____р.

_____ <Власне ім'я
ПРІЗВИЩЕ>
«_____» 20____р.

<вчене

<вчене

Примітка. Призначення консультанта не є обов'язковим.

ДОДАТОК Б

Завдання на виконання кваліфікаційної роботи

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Факультет	Комп'ютерних наук
Кафедра	Дизайну
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Освітній ступінь	Бакалавр
Спеціальність	022 Дизайн
Спеціалізація	022.01 Графічний дизайн
Освітня програма	Графічний дизайн і реклама

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри дизайну

_____ <Власне ім'я
ПРИЗВИЩЕ>

«_____» 20__ р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну бакалаврську роботу здобувача

<Прізвище Власне ім'я>

1. Тема кваліфікаційної роботи <Тема КБР> затверджена наказом ректора ЧНУ ім. Петра Могили № _____ від «_» _____ 20__ р.

2. Строк представлення кваліфікаційної роботи «_____» _____ 20__ р.

3. Очікуваний результат роботи та початкові дані якщо такі потрібні.

4. Перелік питань, що підлягають розробці:

5. Перелік графічних матеріалів:

6. Консультанти:

Консультант	Кафедра (організація)	Частина роботи

Дата видачі завдання « _____ » _____ 20__р.

ДОДАТОК В

Календарний план виконання кваліфікаційної роботи

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН виконання кваліфікаційної роботи

Тема: <Тема КБР>

№	Найменування роботи	Початок	Закінчення	Примітки
1.	Розроблення та затвердження завдання на виконання КБР			
2.	Огляд літератури за темою роботи			
3.	Складання календарного плану КБР			
4.	Передпроектний аналіз. Написання вступу та першого розділу КБР			
5.	Розроблення проектних рішень. Виконання графічної частини проекту. Написання другого розділу КБР			
6.	Виконання макета дизайн-продукту, експозиційних планшетів та підготовка їх до друку. Написання третього розділу КБР			
7.	Друк макета дизайн-продукту, експозиційних планшетів. Написання висновків, оформлення			

	списку використаних джерел, додатків до КБР			
8.	Відгук керівника КБР			
9.	Оформлення КБР та презентації			
10.	Попередній захист			
11.	Рецензування			
12.	Завершення оформлення КБР та презентації			
13.	Захист кваліфікаційної роботи			

Здобувач _____

<Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ>

« _____ » _____ 20 _____ р.

Керівник роботи

<наук. ступінь>,

<вчене звання> _____

<Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ>

« _____ » _____ 20 _____ р.

ДОДАТОК Д

Порядок брошурування структурних елементів кваліфікаційної роботи

Структурні елементи кваліфікаційної роботи прошиваються в такій послідовності:

- а) титульний аркуш фахової частини;
- б) завдання до кваліфікаційної роботи;
- в) календарний план;
- г) анотація українською мовою;
- д) анотація англійською мовою;
- е) фахова частина кваліфікаційної роботи (включно з додатками);
- ж) п'ять порожніх файлів, в які вкладаються:
 - 1) довідка про перевірку кваліфікаційної роботи на унікальність;
 - 2) анотації (українською та англійською мовами);
 - 3) відгук керівника;
 - 4) рецензія.

ДОДАТОК Е
Титульна сторінка кваліфікаційної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ Чорноморський
національний університет імені Петра Могили Факультет
комп'ютерних наук Кафедра дизайну

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри дизайну
____ <Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ>
« ____ » _____ 20 __ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА
<НАЗВА КБР>
Спеціальність 022 Дизайн
Спеціалізація 022.01 Графічний дизайн
Освітня програма «Графічний дизайн і реклама»

Здобувач _____ <Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ>
« ____ » 20 _____ р.

Керівник роботи
<наук. ступінь>,
<вчене звання> _____ <Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ>
« ____ » 20 _____ р.

Миколаїв – 20 ____

ДОДАТОК Ж

Приклади оформлення переліку джерел посилання з ДСТУ 8302:2015

Таблиця К.1 – Приклади оформлення переліку джерел посилання

<i>Характеристика джерела</i>	<i>Приклад оформлення списку джерел</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
	Книги
Один автор	Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917–1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с.
Два автора	Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с.
Три автора	Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири автори	Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с.
Колективний автор	Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. III Міжнар. наук.-практ. конф. / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир : Полісся, 2015. 648 с.
Багатотомне видання	Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ : Логос, 2001. Т. 2. 636 с.

1	2
За редакцією	Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І. Я. Коцюмба. Львів : Тріада плюс, 2006. 360 с.
Автор і перекладач	Брігхем С. В. Основи фінансового менеджменту / пер. з англ. В. Біленького та ін. Київ : Молодь, 1997. 998 с.
Електронні ресурси	
Книги	Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика : підручник. Суми : Університетська книга, 2007. 281 с. URL: http://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.04.2025).
Законодавчі документи	Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.04.2025).
Словники	Oxford English Dictionary (OED) : Abbreviations. URL: https://public.oed.com/how-to-use-the-oed/abbreviations/#s (Last accessed: 22.03.2025).
Періодичні видання	Тригуб О., Одробінський Ю. Міждисциплінарний підхід у фаховій підготовці майбутніх дизайнерів графіки: аналіз зарубіжного досвіду. <i>Педагогічна Академія: наукові записки</i> . 2025. № 19. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.15742059

Таблиця К.1 – Приклади оформлення переліку джерел посилання – продовження

1	2
Публікації з вебсайтів	Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? <i>Екологія життя</i> : вебсайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.03.2025).
	Інші документи
Законодавчі і нормативні документи (інструкції, накази)	Про затвердження Порядку забезпечення доступу вищих навчальних закладів і наукових установ, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних : наказ М-ва освіти і науки України від 2 серп. 2017 р. № 1110. <i>Вища школа</i> . 2017. № 7. С. 106–107.
Стандарти	ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація). СОУ–05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ : Міністерство аграрної політики України, 2006. 15 с. (Стандарт Мінагрополітики України).
	Матеріали конференцій
Міжнародна конференція	Тригуб О. Особливості дизайну поштових художніх марок України воєнного часу. Ольвійський форум – 2025: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі : XXII Міжнародна наукова конференція : 16–22 червня 2025 р., м. Миколаїв : матеріали конф. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2025. С. 33-36. DOI: https://doi.org/10.34132/mspc2025.01.06.05

Таблиця К.1 – Приклади оформлення переліку джерел посилання – продовження

1	2
Всеукраїнська конференція	Тригуб О. Міждисциплінарна синергія навчальних дисциплін «Айдентика» й «Дизайн упаковки та етикетки» в освіті майбутніх дизайнерів графіки. <i>Могилянські читання – 2025 : досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні : глобальний, національний та регіональний аспекти. Дизайн : XXVIII Всеукр. наук.-практ. конф. : 10–14 листоп. 2025 р., м. Миколаїв : тези. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2025. С. 24-28.</i>
Конференція, що індексується у базі Scopus	Zhurbin V., Zhuravska I., Polianichkin V., Hnesdilov M., etc. Hardware-Software Complex to Diagnostic and Rehabilitation the Patients with Damages of Cervical-Thoracic Spine and Hand Nerves. <i>Electronics and Nanotechnology (ELNANO) : Proc. of the 2020 IEEE 40th Int. Conf., Kyiv, Ukraine, Apr. 22–24, 2020 / Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute (Scopus, in press).</i>
Патенти	
Патент на корисну модель	Пат. на корисну модель 130608 Україна, МПК (2006.01) B64C 39/02. Малогабаритна безпілотна авіаційна система повітряного спостереження з наземної станції контролю та управління / Д. І. Румянков, М. П. Мусієнко, І. М. Журавська, В. В. Олійник. № u2018 08713 ; заявл. 14.08.2018 ; опубл. 10.12.2018, Бюл. № 23. URL: http://base.uipv.org/searchINV/search.php?action=viewdetails&IdCla im=253710 (дата звернення: 10.09.2025).
Патент на винахід	Пат. на винахід 96333 Україна, МПК (2006.01) A61H 23/02. Спосіб лікування хвороб хребта та апарат для його реалізації / О. М. Трунов, О. Є. Беліков. № a200913033; заявл. 14.12.2009 ; опубл. 25.10.2011, Бюл. № 20. URL: https://base.uipv.org/searchINV/search.php?action=viewdetails&IdCl aim=164862 (дата звернення: 10.09.2025).

Таблиця К.1 – Приклади оформлення переліку джерел посилання – кінець

ДОДАТОК И

Зразок оформлення змісту фахової частини кваліфікаційної роботи

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ.....	6
ВСТУП	7
1. НАЗВА РОЗДІЛУ	9
1.1 Назва підрозділу	10
1.1.1. Назва пункту.....	11
1.1.2. Назва пункту.....	13
1.2. Назва.....	15
1.2.1. Назва.....	16
1.2.2. Назва.....	17
1.3. Назва.....	18
Висновки до розділу 1.....	21
2. НАЗВА.....	22
2.1. Назва.....	23
2.2. Назва.....	28
2.3. Назва.....	36
Висновки до розділу 2.....	42
3. НАЗВА.....	43
3.1. Назва.....	44
3.1.1. Назва.....	45
3.1.2. Назва.....	48
3.2. Назва.....	50
Висновки до розділу 3.....	54
ВИСНОВКИ.....	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	58
ДОДАТКИ.....	61

ДЛЯ ПОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

**Юрій ОДРОБІНСЬКИЙ
Олена ТРИГУБ, Юрій КОРНЮКОВ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ
РОБІТ ЗДОБУВАЧАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
022 ДИЗАЙН ПЕРШОГО
(БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Методичні вказівки.
Випуск – 471

Друкується в авторській редакції
Комп'ютерна верстка Д. Білецька
Друк С. Волинець, Фальцювальньо-палітурні роботи О. Мішалкіна

Підп. до друку 09.02.2026
Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір офсет.
Гарнітура «Times New Roman». Друк різнограф.
Ум. друк. арк. 3.95, Обл.-вид. арк. 2,5
Тираж 10 пр. Зам. № 7173

Видавець і виготовлювач: ЧНУ ім. Петра Могили.
54003 м. Миколаїв, вул. 68 Десанників, 10.
Тел.: 8 (0512) 50-03-32, 8 (0512) 76-55-81, e-mail: rector@chmnu.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №6124 від 05.04.2018